

Kunnskapsdepartementet
Brynhild Sirevåg
Postboks 8119 Dep

SINTEF

Postadresse:
Postboks 4760 Sluppen
7465 Trondheim
Besøksadresse:
Strindveien 4
Telefon:
73 59 30 00
Telefaks:
73 59 33 50

Foretaksregisteret:
NO 948 007 029 MVA

Deres ref.:

Vår ref.:

Direkte innvalg:

Trondheim
2010-10-31

0032 Oslo EUs 8. Rammeprogram for forskning – Innspill til norske hovedprioriteringer

Det vises til Deres henvendelse pr e – post av 22.10.10.

SINTEF takker for at vi er invitert til å gi innspill til norske hovedprioriteringer til EUs 8. Rammeprogram.

SINTEF har erfaring fra EUs rammeprogrammer for forskning siden norsk deltakelse har vært mulig, og har helt siden den første deltakelse sett viktigheten av denne dimensjonen i det internasjonale arbeidet. SINTEF har gjennomgående lyktes i EU-forskningen og er i 7. rammeprogram den klart største norske aktør, med omlag like stort volum som de tre største norske universitetene til sammen.

Deltakelse i EU-forskningen er nå SINTEFs viktigste verktøy for internasjonal forskning og er gitt 1. prioritet i vår internasjonale strategi. Innretning og faglig profil på 8. rammeprogram er derfor av den største betydning for SINTEF. Men det er også av *nasjonal* betydning å sikre at SINTEF og instituttsektorens suksess fortsetter i 8. rammeprogram. En fortsatt sterk innsats fra SINTEF og forskningsinstituttene vil være en garanti for at mest mulig kunnskap og forskningsmidler hentes tilbake til Norge.

SINTEF slutter seg til hovedtrekkene i diskusjonsnotatet. SINTEF er enig i at de norske prioriteringer må ha sin forankring i Forskningsmeldingen samt hva det er politisk vilje til å gjennomføre. Forskningsmeldingens prioriteringer stemmer godt med de store linjer for 8RP.

Det er riktig å støtte oppunder EUs økende vektlegging av innovasjon. Forskning og innovasjon er sentrale instrumenter for å bidra til løsning av de store globale utfordringer. I dette bildet ønsker vi å fremheve den norske modellen for offentlig finansiering av teknisk-industriell forskning. Dette er en *samspillsmodell* for *åpen innovasjon*, der Forskningsrådets medfinansiering bidrar positivt til å utløse samarbeid i trekanten universitet-institutt-industri ("the knowledge triangle") i instrumenter som KMB, BIP, SFI og FME. Den offentlige medfinansieringen sørger samtidig for økt forsknings- og innovasjonshøyde og et mer langsiktig perspektiv i det enkelte prosjekt.

En åpenbar svakhet med 7. rammeprogram er liten fleksibilitet overfor rask dynamikk – de to klareste eksemplene på dette de senere år er finanskrisen og klimakrisen. EUs respons i forhold til klimakrisen er SET-plan som ble etablert *etter* at 7. rammeprograms prioriteringer var fastsatt. Med derpå manglende finansiering i forhold til SET-plans ambisjoner – man må i all hovedsak vente på 8. rammeprogram og i mellomtiden utføre ”dugnadsarbeid” i bla. *European Energy Research Alliance* (EERA) og tilsvarende *European Industrial Initiatives* (EII).

I Norge har vi et instrument som både fremmer åpen innovasjon og kan håndtere raskere dynamikk enn et sju års rammeprogram med faste prioriteringer, og dette er Brukerstyrt Innovasjonsarena, BIA. SINTEF støtter derfor sterkt opp om ideen om en tematisk åpen konkurransearena (”BIA”) i 8. rammeprogram.

En vesentlig endring over tid er tilveksten av virkemidler og instrumenter i ERA som ligger utenfor selve rammeprogrammet, som beskrevet i diskusjonsnotatets vedlegg 1. SINTEF har en økende og etter hvert betydelig deltagelse i slike instrumenter, og SINTEF er en av ytterst få organisasjoner i Norge som vil evne og kunne forholde seg aktivt til den stadig økende kompleksiteten i ERA-landskapet og hente kunnskap tilbake til Norge. Her ser vi imidlertid i dag en overskyggende utfordring, som heldigvis norske forskningsmyndigheter kan gjøre noe med. Helt konkret er dette knyttet til usikker norsk offentlig medfinansiering. I rammeprogrammet oppnås typisk 75 % støtte fra EU-kommisjonen basert på faktiske kostnader, mens i Joint Undertakings o.a. er EU-støtten betydelig mindre, ned mot 30 %. Her er det tvingende nødvendig å sikre norsk offentlig medfinansiering opp til 75 % for at SINTEF og andre norske aktører skal kunne hente midler og ny forskningsbasert kompetanse tilbake til Norge. Dette kan ikke utstå til starten av 8. rammeprogram, og SINTEFs forslag er at dette spørsmålet løftes strategisk over programnivå i Forskningsrådet, der det ligger i dag. Vi bidrar gjerne til å kaste mer lys over denne problemstillingen, som vi opplever bør adresseres omgående av norske forskningsmyndigheter, herunder KD, NHD og OED i første rekke.

Det er en nasjonal utfordring at de norske bidragene til EU-forskningen har økt samtidig som den norske returgraden avtar. SINTEF er en av de organisasjoner i Norge som lykkes i dag, men som kan bli enda sterkere i forhold til denne utfordringen og utgjøre en betydelig forskjell, for Norge. Da er forutsigbare rammebetingelser en primær forutsetning, som beskrevet ovenfor ifm den økende tilveksten av ERA-instrumenter som ligger utenfor selve rammeprogrammet.

Diskusjonsnotatet nevner at Norge kan være en pådriver for å finansiere SET-plan fra 8RP. SINTEF vil si det litt sterkere; Norge må være en pådriver. OECDs statistikk viser at Norge står for nesten 20 % av energiproduksjonen innenfor EU/EØS-området. Som EU/EØS-områdets største energinasjon må Norge gi EUs initiativ knyttet til forskning på energi og miljø full støtte, herunder også de initiativ som følger av SET-plans offisielle instrumenter EERA og EII.

SINTEF delta gjerne i den videre diskusjonen med tanke på å komme fram til konstruktive forslag som fremmer norske interesser, og som kan bidra til mer optimal utnyttelse av EU-forskningen.

Med vennlig hilsen for SINTEF

Unni Steinsmo, Konsernsjef